

Mál nr. 240/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila: V1 og V2

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækja: A og B

Sakarskipting. Ekið af stað úr kyrrstöðu.

Gögn.

1. Málskot móttakið 3. júlí 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V1 dags. 1. september 2023 ásamt fylgiskjölum.
3. Bréf V2 dags. 12. september 2023 ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Hinn 5. júní 2023 varð árekstur milli A, sem er í eigu M, og B á bifreiðastæði við leikskóla. Aðilar fylltu ekki út sameiginlega tjónstilkynningu á vettvangi heldur tilkynntu hvor um sig um tjónið. Ágreiningur um sakarskiptingu var lagður fyrir Tjónanefnd vátryggingafélaganna sem taldi A bera alla ábyrgð á atvikinu þar eð ökumaður hennar hefði þverað stöðureiti bifreiðastæðisins í aðdraganda áreksturs. M er ósammála þeirri niðurstöðu og tekur í málskoti fram að engar sýnilegar merkingar séu á umræddu bílaplani og því gildi almennar reglur um forgang umferðar frá hægri. Þá hafi tjónanefnd byggt afstöðu sína á síðar til komnum framburði vitnis, en ekkert vitni hafi gefið sig fram á vettvangi og kannist ökumaður A ekki við að nein vitni hafi verið að atvikinu. Ökumaður B hafi verið í síma sínum og ekið af stað án þess að huga að umferð og beri hann því alla ábyrgð á umræddu atviki. Þá beri ákomur á bifreiðunum þess merki að B hafi ekið á hliðina á A sem styðji við atvikalýsingu A.

V1 sem var vátryggjandi A á tjónsdegi telur að ökumaður B sem hafi ekið af stað úr kyrrstöðu í veg fyrir umferð frá hægri beri alla sök á árekstrinum. Vitni, sem ekki hafi gefið sig fram á vettvangi, hafi síðar borið að A hafi ekið inn á bílastæðið og ekið beint yfir það á „smá hraða“ án þess að fylgja akstursleiðinni. Merkingar hafi einu sinni verið á vettvangi en á tjónsdegi hafi þær að mestu veðrast og aðeins ógreinileg ummerki þeirra eftir. Verði að leggja mat á aðstæður hverju sinni og grundvöllur þess að sök sé lögð á A sé sá að stöðureitir séu greinilega merktir. Þar sem engin sýnileg akstursleið hafi verið merkt á stæðinu gildi almennur umferðarréttur. Hafi B því borið að gæta að forgangi umferðar frá hægri. Þá beri að virða lýsingu B á akstursleið A að vettugi enda hafi B ekki séð A í aðdraganda áreksturs. Sé þá ekki tilefni til að leggja hluta sakar á A sem hafi ekið eftir opnu svæði þegar B var skyndilega ekið af stað og í hlið A.

V2 sem var vátryggjandi B á tjónsdegi telur að ökumaður A beri alla sök á árekstri aðila. Fyrir tjónanefnd hafi legið fyrir vitnisburður þar sem fram komi að þegar vitnið var að koma að leikskólanum hafi hún séð A aka „á smá hraða inn fyrstu beygjuna fara beint yfir bílastæðin í stað götuleiðina fer við hliðin á bílnum hægra megin sem er stopp í stæði og fer svo beint í veg fyrir hann þegar hann fer í veg fyrir hann er hinn bíllinn sem er stopp að taka af stað.“ V2 sé sammála afstöðu tjónanefndarinnar um að A hafi ekið þvert yfir merкта stöðureiti á bifreiðastæði og beri því alla sök á árekstri aðila, enda sé sú niðurstaða í samræmi við fordæmi úrskurðarnefndarinnar í máli 203/2010 þar sem sambærileg atvik hafi verið uppi.

Álit.

Eins og fram er komið fylltu ökumenn ekki út sameiginlega tjónstilkynningu á vettvangi og þá greinir í verulegum atriðum á um atvik í aðdraganda árekstursins. Í tjónstilkynningu B til V2 segir „ég er staddur í bílastæði og lít til hægri áður en ég legg af stað til að keyra úr stæðinu til vinstri og þá kemur bíllinn í gegnum bílastæði í veg fyrir mig og framstuðari farþegamegin á mínum bíl lendir í bílstjórahurð hins bílsins.“ A virðist þá hafa samþykkt þessa frásögn í rafrænum samskiptum við V2. Í tölvupósti A til V2, dags. 12. júní 2023 lýsir hann atvikum svo „ég kem akandi inn á bílaplanið og tek vinstri beygju. Ökumaður í bíl í bílastæði ekur af stað í þann mund sem ég kem fyrir hornið og ekur í hliðina á mér.“ Þá liggur fyrir tölvupóstur fyrrgreinds vitnis til V2 dags. 14. júní 2023. Fyrirliggjandi eru svo teikningar af akstursleið A, annars vegar sem stafa frá A sjálfum og hins vegar sem stafa frá fyrrnefndu vitni og ber þeim ekki saman. Liggur því ekki fyrir afstöðumynd af vettvangi sem aðilar geta sammælst um. Af ákomum á bifreiðunum, sem eru hægra megin á framstuðara og á hægri framhlið B en á öikumannshurð A verða þá ekki dregnar neinar afdráttarlausar ályktanir um atvik í aðdraganda áreksturs. Af ljósmyndum af vettvangi er þá greinilegt að merkingar stöðureita eru afar máðar og má af þeim aðeins

greina langa þverlínu milli tveggja raða samhliða stöðureita en aðeins á stöku stað daufar línur til aðgreiningar stöðureita í hvorri röð.

Hvað varðar fyrra fordæmi nefndarinnar skal þá tekið fram að atvik þess máls eru ekki fyllilega sambærileg, enda er tekið fram í fyrra úrskurði að stöðureitir hafi verið skýrt afmarkaðir með máluðum línunum, auk þess sem sameiginleg afstöðumynd ökumanna lá fyrir. Verður því að varast að draga víðtækar ályktanir af því fordæmi enda verður að taka afstöðu til fyrirbyggjandi gagna og atvika hverju sinni.

Þrátt fyrir að stöðureitir hafi ekki verið greinilega merktir verður að líta til þess að bifreiðastæðið þjónar eftir því sem best verður séð aðeins umræddum leikskóla og má ætla að þeir sem eiga leið þangað séu kunnugir staðhátum og að sérstakrar tillitssemi geti verið þörf í nágrenni slíkrar starfsemi. Af fyrirbyggjandi ljósmyndum, sem sýna bæði A og B, og bera því með sér að hafa verið teknar á tjónsdegi, má þá ráða að fleiri bifreiðum hafi verið lagt á þessu svæði og eins og áður sagði er þverlína milli tveggja raða bifreiðastæða enn nokkuð greinileg samkvæmt ljósmyndum. Verður því að miða við að A hafi mátt gera sér grein fyrir því að um bifreiðastæði hafi verið að ræða, eða í það minnsta að svæðið væri nýtt sem slíkt.

Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er það afstaða hennar að hvorugur aðila hafi gætt nægilega að sér í aðdraganda áreksturs. Þannig hafi B ekki gætt nægilega að annarri umferð áður en hann ók af stað úr kyrrstöðu, enda megi ætla að hann hefði þá orðið A var. Þá er það mat nefndarinnar að ökumaður A hafi ekki gætt nægilegrar varúðar við þær aðstæður sem uppi voru, og að hann hafi ekið skáhallt yfir svæði sem honum hafi mátt vera ljóst að var nýtt sem bifreiðastæði.

Samkvæmt öllu framansögðu, sbr. og 5. gr. laga nr. 30/2019 um ökutækjategyggingar, verður sök skipt til helminga.

Niðurstaða.

Ökumenn A og B bera hvor um sig helming sakar á umræddum árekstri.

Þóra Hallgrímsdóttir

Reykjavík, 10. október 2023.
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir